

Anmeldelser

Gulls of Europe, Asia and North America

Klaus Malling Olsen & Hans Larsson. 608 sider, 96 farveplancher, over 800 farvefotos, udbredelseskort, indb. Christopher Helm, London, 2003. ISBN 0-7136-7087-8. Pris kr. 645 i Naturbutikken.

Mågebestemmelse er måske den disciplin inden for feltornitologien, der har udviklet sig allermost gennem de sidste 10-15 år. Derfor har denne bog længe været ventet som afløser til den forældede (men for sin tid banebrydende) *Gulls, a guide to identification* af P.J. Grant (1982). Med deres meget roste terne- og kjoevbøger fra halvfemserne kunne man ikke forestille sig en mere oplagt duo til opgaven end Klaus Malling Olsen og Hans Larsson.

Bogen dækker bestemmelse og udbredelse af alle mågearterne på den nordlige halvkugle, i alt 43 arter. Der bruges i gennemsnit ca 12 sider pr art, med Kaspisk Måge (inklusive *mongolicus* og *barabensis*) som topscorer med hele 31 sider. Plancherne er lige til at dykke ned i med korte og præcise tekster, mens det kan tage lidt tid at finde oplysninger i den øvrige tekst. Hovedteksten for hver art indledes med et bestemmelsesafsnit, som klart og tydeligt forklarer, hvad der er vigtigt for at bestemme arten. Senere følger en mere tør beskrivelse, hvor der gås i dybden med vingemål, fældning og andet, spækket med tal og tørre facts i en komprimeret stil. Derudover er der et afsnit om udbredelse og træk og et om mål, baseret på KMOs egne målinger af museumsskind. Hvor det er relevant, er der også afsnit om geografisk variation og hybrider. Endelig er der en slags faktaboks ved hver art, der kort opsummerer kendetegnene.

At arternes kendetegn nævnes fire forskellige steder (når plancheteksterne medregnes) antyder, at der er en masse gentagelser, og det er der også, men det tjener et formål. Bl.a. giver det mulighed for at læse bogen på flere måder, og det er sikker nødvendigt, hvis man skal nå både hardcore-folket (mågefundamentalisterne blandt venner) og mere almindeligt mågeinteresserede. På den anden side sker det på bekostning af pædagogik og overskuelighed med heraf følgende risiko for, at begyndere og almindeligt mågeinteresserede vil opfatte bogen som en lovlig stor mundfuld. Sagen er nok, at mågestoffet

er så komplekst, at der er grænser for, hvor populært og pædagogisk det kan serveres – selv af KMO.

Mågefundamentalisterne vil til gengæld omfavne bogen, ikke mindst fordi den samler en masse viden, som tidligere skulle søges i en masse artikler spredt i forskellige tidsskrifter. At *Gulls* samler alle disse spredte oplysninger gør dem ikke blot tilgængelige, det gør dem også mere brugbare. KMOs opmålinger af tusindvis af mågeskind fra mange forskellige samlinger supplerer feltkendetegnene og kan for eksempel bruges til at underbygge de splits, bogen foreslår. Her indtager KMO en mellemposition og har givet artstatus til for eksempel Armensk Måge, Sibirisk Måge (*heuglini*), Thayersmåge og Amerikansk Sølvmåge, men har undladt at splitte Sildemågen (*graellsii*, *intermedius*, *fuscus*).

Illustrationerne er efter min mening de bedste mågeillustrationer hidtil. Hans Larsson er uovertruffen, når det gælder gengivelse af proportioner og jizz – sikkert et resultat af, at han bruger video i sine studier af måger. De mange fotos er også af høj kvalitet og er fint gengivet i bogens farvetryk.

Når man "uddanner" sig selv til feltornitolog, er mågerne som regel den gruppe, man sidst kaster sig over. Men når først man har fået smag for dem, åbner der sig en helt ny verden. Hvis man vil vide noget om måger i dag, hvad enten man er begynder eller øvet, skal man købe denne bog. Den samler en masse specialviden og er opdateret til 2004. Men det skal blive interessant at se, hvor længe den bliver ved med at være up-to-date, når nu udviklingen i mågebestemmelse og -taksonomi går så stærkt, samtidig med at internettet til stadighed fyldes op med nye billeder af måger.

Forhåbentlig kan *Gulls* være med til at gøre mågerne lidt mere populære – de har længe haft lav prestige blandt en del feltornitologer. Bogen er ganske vist for tung til at tage med i felten. Men den er eminent til at besvare spørgsmål, når man kommer hjem, og i det hele taget til opfølgning på ens mågestudier.

Andreas Hagerman